

תשובות ממרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב שליט"א

(גרשם בדרך מו"מ עם מרן שליט"א)

בדיני הרחקות

לבישת בגד מיוחד לנדותה

יג. בהא דכתב בשו"ע סי' רצ"ה סעי' ח' דראוי לה שתייחד בגדים לימי נדותה וכו', סגי לזה באינה עונדת תכשיטין מחמת זה.

והנה אף שהרבה לא נהגו בבגדים מיוחדים לנדתה, מ"מ ודאי יש ענין בזה. [דסכ"ס כן נפסק בשו"ע], ועכ"פ תזהר שלא תלבש בגדים יפים מיוחדים. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' כז ובהע' שם.

[א"ה, ולעצם הדין א"ל מו"ר מרן שליט"א לעיין בערוך השלחן מש"כ באריכות ביאור דין זה, ותמה על שלא הביאו את דבריו בזה].

שירה בכלי זמר

יד. יש לדון שאין לאשה לשיר גם בכלי זמר שלא בפיה, כשהבעל שומע. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' יח ובהע' שם.

נתינת הטבעת בחופת נדה

טו. בחופת נדה נותן החתן הטבעת על ידה כרגיל, [דכיון שעדיין אינה אשתו וגם עכשיו אינה אלא ארוסה, ליכא דין הרחקה]. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' לו ובהע' שם.

אכילה ביחד בלא שלחן

טז. כשאוכלים ביחד ללא שלחן [שכל אחד אוהז בידו את המאכל או הכלי], אין צריך הפסק ביניהם. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' סה ובהע' שם.

היכר ע"י פתק שכתוב עליו שאסור להתקרב

יז. פתק המונח ביניהם שכתוב עליו שאסור להתקרב וכו', לא מהני להיכר כשאוכלים בשלחן אחד. [אא"כ הוא גדול דבלא"ה מהני מצד היכר].

היכר שרק אחד מהם יודע

יח. הא דמהני היכר ביניהם כשאוכלים בשלחן אחד היינו דוקא כששניהם הן הבעל והן האשה יודעים מזה, ולא סגי באחד מהם יודע. [א"ה, כן משמע לכאורה מלשון הראשונים, ודלא כמ"ש בס"א]. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' נח ובהע' שם.

אכלה או שתתה מכלי המיועד לכמה אנשים, אם מותר לבעל לאכול ולשתות מזה יפ. אכלה מסיר אוכל המיועד לכמה אנשים, או שתתה מבקבוק גדול המיועד לכמה אנשים, יש לדון דמותר לבעל לאכול ולשתות מזה. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' פא ובהע' שם.

אכילת פיצוחים מקערה אחת

ב. קערת פיצוחים שהאשה לקחה ממנה חופן אחד בידה ואוכלת אחד אחד, אסור לבעל ליקח עכשיו מהקערה דמיקרי אכילה מקערה אחת. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' עב והע' קנד.

פירות ופרוסות לחם לענין אכילה מקערה אחת

כא. קערת פירות כתפוחים וכדו' שכל אחד אחד לוקח פרי שלם ואוכלו, הו"ל כפרוסות לחם דשרי כה"ג שכל אחד אחד לוקח פרוסה מהקערה, ולא מיקרי אכילה מקערה אחת. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' עב ובהע' שם.

לתקן האיסור כשהושיטה מאכל או משקה

כב. הושיטה לו את הכוס או המאכל באיסור, יש לדון שיכול להציל ע"י שלא ישתה ושלא יאכל, או ע"י שיחזירנו למקום אחר ושוב יקחנו. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' ק ובהע' שם.

לשגר לאשה מיין ענבים

כג. מיין ענבים נמי מיקרי יין לענין האיסור לשגר לה כוס של ברכה. [אף שלענין כמה דינים יל"ד שאין לו דין יין]. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' קא והע' רכ.

קירוב כוס של קידוש לאשה

כד. אשה שרוצה לשתות מכוס הקידוש, וכיון שעומדים שם כמה גברים בני המשפחה אינה יכולה לעבור ליקח הכוס, ובושה לבקש מהם, ורוצה הבעל לקרב הכוס לאמצע השלחן כדי שיהיה יותר קרוב לה, אע"פ שאינו מניח הכוס כלל על ידה אלא רק מקרב, אעפ"כ צריך להחמיר בזה. [א"ה, הוסיף ע"ז מרן שליט"א שחומרת הרחקות חמור יותר מהחומרא לשתות מהכוס של קידוש, ע"כ אם אי אפשר אלא בכה"ג עדיף שלא תשתה]. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' קה והע' רכה.

לחלק יין לכל בני המשפחה וכוס שלה ביניהם

כה. כשהבעל מחלק יין לכל בני המשפחה וכוס של האשה ביניהם, שפיר דמי ושרי. ועי' בספר לעיל בפרק ד' סעי' קה ובהע' שם.

החלפת המימות בעת נדושה

כו. אסור להחליף המטות כלל בעת נדושה, ואפילו אם יחליטו להשאיר כך לעולם. [א"ה, עובדא הוה באחד שתינוק חולה שכב על מטתה ולא יכלה לישון על מטתה כיון שהיה